



Workshop Observatie-instrument Moderne Vreemde Talen (MVT)

Irene de Kleyn
Marleen IJzerman
Lerarenopleiders MVT

ResearchED
5 oktober 2022

Inhoud workshop



- Achtergrond en doel van de ontwikkeling van het observatie-instrument
- Principes communicatief taalonderwijs en ERK
- Werken met het observatie-instrument

Observatie-instrument Moderne Vreemde Talen (MVT)



- Ontwikkeld door Lectoraat Didactiek Moderne Vreemde Talen (nu Meertaligheid en onderwijs) vanaf 2017.
- Zoomt in op vakdidactische principes van communicatief taalonderwijs.
- Biedt een eenduidig vakdidactisch referentiekader voor studenten, opleiders en stagebegeleiders.
- Aanvulling op observatie-instrument voor algemeen pedagogisch-didactische vaardigheden van de student (ICALT/IDOR).
- Studenten MVT (tweede- en eerstegraads gebied) van de HU werken met dit instrument in de leerlijn vakdidactiek MVT



Stel je voor aan je collega links of rechts en deel wat jouw favoriete hobby of je lievelingseten is in een vreemde taal op A2 niveau.



vaardigheden

communicatie

authentiek

Inzet van de taal in realistische, levensechte context met rijke, begrijpelijke input en veel authentiek materiaal.

Focus op de vaardigheden luisteren, lezen, spreken, schrijven in de communicatieve context i.p.v. focus op grammatica zonder context.

levensecht

Wat je kunt in een vreemde taal.
(communicatieve taalactiviteiten)

Hoe goed je dat doet.
(taalcompetenties)

Welke strategieën je inzet om je
doel te bereiken.
(communicatieve taalstrategieën)



..zichzelf voorstellen. (spreek- gespreksvaardigheid)

..reageren op een uitnodiging voor een feestje en de persoon in kwestie alvast feliciteren. (schrijfvaardigheid)

..een eenvoudige tekst over cultureel evenement lezen, daaruit de belangrijkste informatie halen en interesse voor deelname aan het evenement aangeven. (leesvaardigheid, met koppeling spreken-schrijven)

..een omroepbericht op een treinstation verstaan over vertrek/vertraging van een trein. (luistervaardigheid)



Voorbeelden communicatieve lesdoelen



Vaardigheden

Doeltaal

Focus on Form

Integratie

Indicatoren van het
observatie-instrument

Richtvragen voor scoren 'vaardigheid'



NB

Wanneer er in de doeltaal gesproken wordt, dan valt dit niet per se onder de vaardigheid: luistervaardigheid!

- Is het communicatieve leerdoel helder?
- Zijn de opdrachten levensecht ?
- Passen deze activiteiten bij het behalen van het leerdoel (ERK)?
- Is er sprake van opbouw?
- Worden de leerdoelen geëvalueerd?

Richtvragen voor scoren 'doeltaal'



Op welke wijze zet de docent de doeltaal in?

- Als communicatiemiddel, zoals klassentaal; begroeten, instructies, etc., (dit zijn steeds terugkerende elementen tijdens de les)
- Als leermiddel. Hierbij wordt doeltaal op eenvoudige en expliciete wijze ingezet zodat dit bijdraagt aan het leren van de taal (bijv. sandwiching / voordoen van)

Stimuleert de docent de leerlingen om de doeltaal ook te gebruiken?

- Naar docent toe
- met andere leerlingen

Richtvragen voor scoren 'Focus on form'



Biedt de docent geplande aandacht voor de vorm van taal?

Geeft de docent uitleg over:

- grammatica?
- woordenschat?
- uitspraak?

Legt de docent de relatie tussen de vorm en het overbrengen van de communicatieve boodschap?

Is de aandacht:

- gepland (in lesplan zichtbaar) of
- ongepland (n.a.v. vraag / reactie / taaluiting van leerling(en))?

Als je de beschreven
indicator duidelijk
aanwezig vindt:

Score 3 of 4

Als je de beschreven
indicator onvoldoende
aanwezig vindt:

Score 1 of 2

Als de indicator niet
gevraagd wordt door
lesdoelen: n.v.t.

Scoren videofragment

Benodigdheden:
observatie-instrument
begrippenlijst
pen





Scoor alleen de
vaardigheid die aan
bod komt, gebaseerd
op de leerdoelen.

De gegeven
voorbeelden in het
instrument zijn niet
uitputtend.

Waarom score 3 of 4 of
score 1 of 2?

Wat heb je gezien, wat
had je moeten zien of
had je verwacht?

Richtvragen kalibratie
tijdens de workshop

Hoe kun je als
begeleider met de
student MVT in gesprek
over vakdidactische
keuzes?





Zijn de communicatieve leerdoelen behaald? Wat kunnen de leerlingen hiermee laten zien?

Leiden de opdrachten/activiteiten naar het communicatieve einddoel? Wat wordt de volgende stap?

Inzet van de doeltaal als leertaal: op welke momenten zet je de doeltaal in? Wat verwacht je van de leerlingen over hun inzet van de doeltaal?

Richtvragen voor
nabespreking lesobservatie
met student

Observatie-instrument en begrippenlijst



Onderzoek naar effectief communicatief taalonderwijs

Lectoraat: Meertaligheid en Onderwijs | 1 september 2017 - 31 december 2020

Link naar het de site met documenten:

[Onderzoek naar effectief, communicatief taalonderwijs | Hogeschool Utrecht \(hu.nl\)](https://www.hu.nl/onderzoek-naar-effectief-communicatief-taalonderwijs)

Feedback op het instrument?

Belangstelling?

Workshop

Observatie-instrument MVT

Contact:

marleen.ijzerman@hu.nl

irene.dekleyn@hu.nl



Studiedag



THU

Word cloud of "Thank You" in various languages:

- danke
- 謝謝
- ngiyabonga
- teşekkür ederim
- gracias
- thank you
- moichhakkeram
- agat
- maith
- raibh
- go
- arigatō
- merci
- sukriya
- kop khun krap
- terima kasih
- arigato
- dakujem
- merci
- obrigado
- dziękuję
- bedankt
- спасибо
- рахмат
- Баярлалаа
- taafetai lava
- vinaka
- blagodaram
- mersi
- barka
- welalin
- tack
- ngiyabonga
- teşekkür
- ederim
- gracias
- moichhakkeram
- agat
- maith
- raibh
- go
- arigatō
- merci
- sukriya
- kop khun krap
- terima kasih
- arigato
- dakujem
- merci
- obrigado
- dziękuję
- bedankt
- спасибо
- рахмат
- Баярлалаа
- taafetai lava
- vinaka
- blagodaram
- mersi
- barka
- welalin
- tack

Bibliografie

- Brandl, K. (2008). *Communicative Language Teaching in Action: Putting principles to work*. London: Pearson
- Council of Europe (2001). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Council of Europe (2018). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment: Companion Volume with new descriptors*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Dönszelmann, S., Kaal, A., Beishuizen, J., Graaff, R. Doeltaal Leertaal : Een didactiek en een professionaliseringstraject. *Levende Talen Tijdschrift* 17(2016)3, 35-45
- Dönszelmann, S. (2018). Doeltaal-leertaal. Over bibberen aan de rand van het taalbad en docenten taalbewustzijn. *Levende Talen Magazine* 105(2018) 36-39
- Dönszelmann, S. (2019). *Doeltaal-Leertaal: Didactiek, professionalisering en leereffecten*. Amsterdam: Vrije Universiteit
- Dönszelman, S., Beuningen, C. van, Kaal, A., Graaff, R. de (2020) *Handboek Vreemdetalendidactiek*. Bussum: Coutinho
- Graaff, R. de (2018). *Van Vreemde Talen naar Vereende Talen: de plek van Vreemde Talen in het onderwijs*. Utrecht: Hogeschool Utrecht
- Graus, J. (2018) *Student teacher cognitions on form-focused instruction: An explanatory sequential study of Dutch undergraduate and post-graduate EFL student teachers*. Nijmegen: Radboud Universiteit
- Hattie, J. (2012). *Visible learning for teachers: Maximizing impact on learning*. London: Routledge.
- Jong, N. de, Vrind, E., de, Beuningen, C. van (2019). Moderne vreemde talen. In: Janssen, F., Hulshof, H., Veen, K. van. *Wat is echt de moeite waard om te onderwijzen? Een perspectiefgerichte benadering* p.81-105. Groningen/Leiden: Rijksuniversiteit Groningen, Universiteit Leiden
- Lightbown, P, Spada, N. (2013). *How languages are learned*. 4th ed. Oxford: University Press
- Meesterschapsteam (2018) *Visie op de toekomst van het curriculum Moderne Vreemde Talen*. <https://modernevreemdetalen.vakdidactiekqw.nl/wp-content/uploads/sites/6/2018/03/Aanbevelingstekst-MT-MVT.pdf> (Geraadpleegd op 20-09-2019)
- SLO (2015) *Taalprofielen 2015*. Enschede: SLO
- SLO (2018) *Engels en moderne vreemde talen, meewerken aan het onderwijs van morgen*. Enschede : SLO
- Vakvereniging Levende Talen. Talen in de Bovenbouw een advies van Levende Talen *Levende Talen Magazine* 106(2019)6, p.41
- https://levendetalen.nl/wp-content/uploads/2018/01/visiestuk-LT-engels-mvt_eindversie-4-12-2017.pdf (geraadpleegd op 20-09-2019)
- Tammenga-Helmantel, M., & Mossing Holsteijn, L. (2016). *Doeltaal in het moderne vreemde talen onderwijs: Gebruik en opvattingen van leraren in opleiding*. Groningen: Rijksuniversiteit Groningen & Meesterschapsteam Vakdidactiek MVT.
- West, L., Verspoor, M. An impression of foreign language teaching approaches in the Netherlands. *Levende Talen Tijdschrift* 17(2016)4, 26-36



8 principes van communicatief taalonderwijs (Brandl, 2008)

- Gebruik maken van taken die leerlingen voorbereiden op realistisch gebruik van de taal (bijv. Het organiseren van een verjaardagsfeestje)
- Leren door te doen, oefenen van realistische situaties
- Rijke input: gebruik van authentiek materiaal en inzet van de doeltaal
- Input moet betekenisvol, begrijpelijk en op niveau van de leerling
- Samenwerken en samenwerkend leren
- Focus on form: nadruk op taalvorm in de communicatieve context i.p.v. focus op grammaticale regel (focus on forms)
- Juiste inzet van correctieve feedback in taalleerproces
- Herkennen en respecteren van affectieve leerfactoren (vertrouwen, veilig)